

الحسين

پدافند غیرعامل

مقاومت ملی پایدار

تعریف پدافند غیرعامل

مجمع تشخیص مصلحت نظام پدافند غیرعامل را این گونه تعریف کرده است:

مجموعه اقدامات غیرمسلحانه ای که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت های ضروری، ارتقای پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدها و اقدامات دشمن می شود.

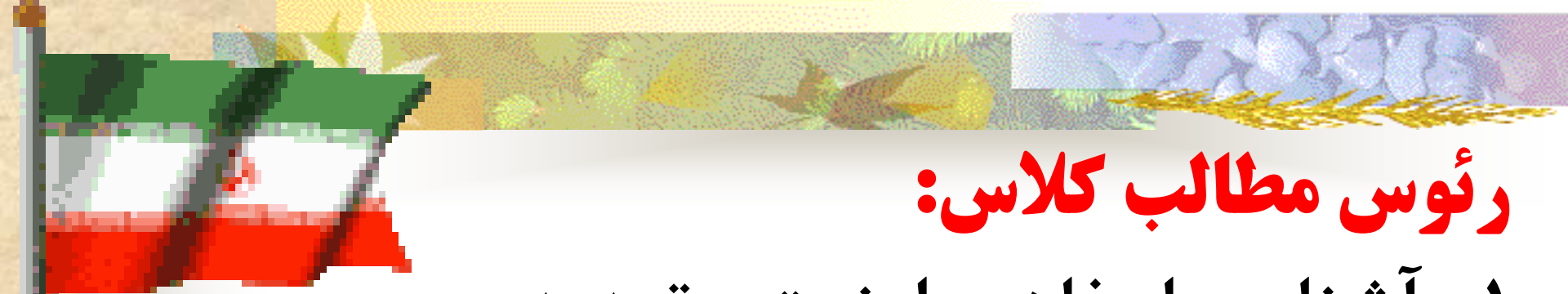

پدافند غیر عامل

یعنی

دفاع غیر عامل

هم در برابر تهدید سخت و هم در برابر تهدید نرم

رئوس مطالب کلاس:

۱- آشنایی با مفاهیم امنیت و تهدید

۲- شناخت بحران ها

۳- آشنایی با اصول و مبانی پدافند غیرعامل

۴- منویات مقام معظم رهبری در باب اهمیت
پدافند غیرعامل

۵- سیاست های نظام در مورد پدافند غیرعامل

۶- آشنایی با ویژگی های جنگ های امروزی

جهان از نگاه سازمان سیا

جایگاه و ارزش جنگ اطلاعات در جهان کنونی

توجه به همه اخبار و اطلاعات

راحت بودن بدست آوردن اطلاعات

تغییر دشمن در نظام بین الملل

آشنایی با مفاهیم امنیت و تهدید

امنیت ملی:

مجموعه اقداماتی که یک حکومت را از تهدید داخلی و خارجی مصون دارند.

باید توجه داشت که امنیت در منطقه خاورمیانه بسیار مبهم و پیچیده است.

منافع ملی:

**آنچه حکومت‌ها برای بقاء خود به آن
نیاز دارند.**

همیشه فرد در محور قرار دارد.

قدرت ملی

۱- از دو بعد ساختار و کاربرد

۲- بررسی اعمال قدرت (تاثیر گذاری)

۳- نحوه همراه کردن یک کشور

هدف حکومت:

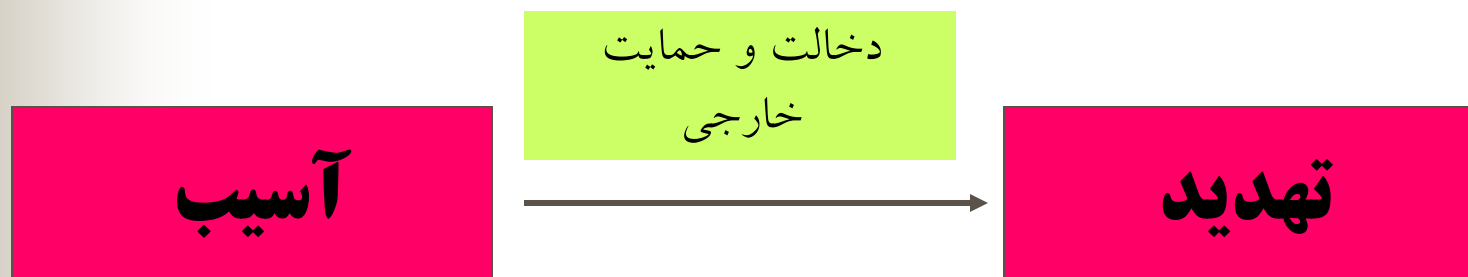
حفظ سرزمین، حاکمیت و جمعیت
است با توجه به دو مولفه امنیت ملی
و منافع ملی

وضعیت کشورها در نظام بین الملل

به لحاظ توسعه و پیشرفت

آسیب؛ ریشه داخلی دارد و زمانی که تحت حمایت خارجی قرار گیرد تبدیل به تهدید می شود.

مفهوم تهدید

تهدید از جنس خطر است که تاریخ آن به خلقت آدم و تهدید او توسط شیطان بازمی گردد. در شکل جدید تهدید از دوران جنگ سرد یعنی بعد از جنگ دوم به اوج رسید که در شکل **سخت افزاری** و **نرم افزاری** ظهور یافت.

سخت افزاری با بهره گیری از
تجهیزات نظامی و قدرت اقتصادی
نمود یافت .

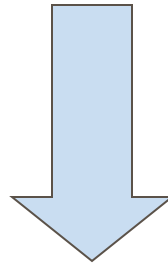
نرم افزاری در قالب سه شکل
گفتاری، رفتاری و شبکه‌ای و
خطرناک تر از سخت افزاری مطرح
شد.

جنگ اطلاعاتی
جنگ سایبر
جنگ روانی
جنگ شبکه ای
جنگ ناهمگون
جنگ نامتعارف
جنگ کلاسیک
جنگ بدون سر نشین
جنگ غیر کشنده
جنگ شبکه محور
جنگ دانش بنیان
جنگ اطلاعات راهبردی

هدف تهدید :

تغییر هیئت حاکمه یا سرنگونی رژیم

براندازی

شناخت تهدید نسبت به امنیت
بسیار سخت تر است . تهدید مانند
یک **کوه یخ** است که ۹۰٪ آن زیر
آب قرار دارد در حالی که امنیت
مانند یک **کشتی** است که ۷۰٪ آن
بالا تر از آب و تنها ۳۰٪ زیر آب
مخفی است .

عامل تهدید کننده خیلی حساس است و باید
با تیزهوشی آن را دنبال کرد.

قورباغه اگر داخل آب جوش قرار گیرد با
سرعت خود را به بیرون می اندازد. اگر به
آرامی در داخل آب گرم قرار گیرد و به تدریج
آن را گرم کنید عکس العمل نشان نمی دهد
وقتی هم قصد نجات خود را دارد دیگر
عضلات وی قادر به اطاعت از سیگنال های
مغزی وی نیست.

چگونه می توان تهدید را شناخت :

– وقتی ارزش ها جا به جا و ارزشهای جدید نمود می یابد .

– جامعه گرفتار سیاست زدگی می شود .

– مقبولیت نظام کاهش می یابد .

– ارزش های نامناسب و کاذب تبلیغ می شود .

– شبهات دینی گسترش یابد.

– ابتذال اخلاقی، گسترش و رواج پیدا می کند.

– فضای جامعه چند ارزشی شود.

چگونگی کنترل تهدید

چرخه تهدید بیش از چرخه امنیت به حرکت درمی آید و سرعت آن بالاتر از تأمین امنیت است. اگر چرخه امنیت بتواند به موقع خود را بسیج کند و از ابزار سخت افزاری و نرم افزاری به موقع و به مقدار کافی استفاده کند می تواند تهدید را کنترل کند .

اگر آسیب کنترل نشود تبدیل به تهدید می شود
و باعث فرسایش مشروعیت نظام می شود. نوع
تهدید در کشورهای پیشرفته، در حال توسعه و
جهان سوم متفاوت است. در کشورهای پیشرفته
تهدید در فضای امنیت و یا حداکثر در فضای
سیاسی شکل می گیرد. در حالی که در
کشورهای در حال توسعه و جهان سوم در فضای
اجتماعی به وجود می آید. از این جهت مدیر
کنترل تهدید باید بر ابعاد مختلف سیاسی،
اجتماعی و امنیتی مسلط باشد.

تهدیدات با یکدیگر مرتبط هستند
با فعال شدن یکی ممکن است
زنجیره تهدید فعال شود . به همین
جهت در کشورهای در حال توسعه
و جهان سوم که تهدید عمدتاً با
عوامل بیرونی پشتیبانی می شود،
مدیریت آن سخت است .

فضای حیات تهدید

– تهدید با منشاء داخلی است مثل گروه های مخالف
نظام در داخل.

– تهدید با منشاء خارجی است مثل حمله نظامی .

– تهدید با منشاء داخلی است که خارج از محیط شکل
می گیرد. (ضدانقلاب در خارج)

– تهدید با منشاء خارجی است که در داخل محیط
شکل می گیرد. (تهدید نرم افزاری)

برخی از مهمترین تهدیدات نظام ج.ا.ا:

1. ادعاهای مرزی کشورهای همسایه و دستاویز قرار دادن آن توسط قدرتهای بزرگ جهانی؛
2. حضور نیروهای نظامی امریکا در کشورهای همسایه از جمله عراق و افغانستان؛
3. برقراری مناسبات شدید نظامی و سیاسی امریکا با کشورهای عربی، ترکیه و آذربایجان؛
4. عدم تعیین تکلیف پرونده هسته‌ای ایران؛
5. ائتلاف کشورهای قدرتمند علیه مواضع ایران در مجامع بین‌المللی؛
6. ائتلاف میان سرویسهای جاسوسی غرب با گروههای سیاسی مخالف نظام ج.ا.ا؛
7. انعقاد پیمانهای منطقه‌ای بین کشورهای همسایه بدون حضور ایران؛
8. انعقاد پیمانهای نظامی میان کشورهای غرب با همسایگان ایران؛
9. تقویت خارج از قواره بنیه نظامی کشورهای خاورمیانه؛
10. تشدید تحركات فومی، مذهبی و نژادی در مناطق مختلف کشور با حمایت خارجی.

برخی از مهمترین آسیب‌پذیریهای نظام ج.ا.ا:

1. تحرکات استقلال‌طلبانه‌نژادی و تشدید عصبیت‌های قومی در مناطق مختلف کشور؛
2. برخوردهای سیاسی کنترل نشده و عدم توجه به نیازهای اقتصادی جامعه؛
3. حمله‌های فرهنگی حساب‌شده بر قشر جوان جامعه خصوصاً در مراکز آموزش عالی؛
4. نبود راهبرد مشخص کوتاه‌مدت و میان‌مدت و بلندمدت در سیاست‌گذاریهای نظام؛
5. رشد روزافزون بیکاری و بزهکاریهای اجتماعی و گرایش به پیوست بیگانه؛
6. روند رو به رشد مدرک‌گرایی و دوری از تخصص‌گرایی به عنوان پیش زمینه وابستگی کشور؛
7. فرار نخبگان از کشور و نبود برنامه‌ریزی مناسب برای بازگردان آنها؛
8. عدم تخصیص بودجه و امکانات مناسب به مراکز اجرایی با توجه به سمت و سوی تهدیدات.

مهمترین کانون های بحران در دو کشور پاکستان و افغانستان

۱- ناکارآمدی دولت ها

۲- حضور بیگانگان

۳- عدم همزیستی مسالمت آمیز قومیت ها

۴- نداشتن منابع غنی انرژی

۵- قاچاق و مواد مخدر

مشکل اصلی کشور ما، همسایگی با دولت های ناتوان و ذره ای است.

تهدید ما تهدید آمریکا و هم‌پیمانان اوست
مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

منابع موجود در خاور میانه و خلیج فارس، سیاست انرژی آمریکا را شکل داده است

نگاه
امنیتی
به
منطقه

۶۵٪ نفت جهان از این منطقه تأمین می‌شود

از ۱۱۵۰ میلیارد بشکه نفت، ۷۰۰ میلیارد آن در اختیار ایران، عراق، عربستان، کویت و امارات قرار دارد

آمریکا ۲۱ میلیون بشکه نفت مصرف روزانه دارد که ۱۲ میلیون بشکه آن را وارد می‌کند.

آمریکای قرن بیست و یکم

تقویت قدرت نظامی – با استفاده از نیروی کمتر

احداث پایگاه‌های بیشتر (۱۵۶ پایگاه دارد) تحت عنوان گلهای نیلوفر

احداث پایگاه موسوم به ابرشهر در عراق و افغانستان

گسترش ناتو به شرق و تبدیل فرماندهی متمرکز به فرماندهی منطقه‌ای

نگاه آمریکا به جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران

موقعیت استراتژیکی

تنگه هرمز
(۶۵٪ نفت دنیا)

موقعیت ژئوپولیتیکی

چهار فصل
و
برخورداری
از
منابع طبیعی

منابع سرشار نفتی

۱۵۷ میلیارد بشکه نفت
۳۸ تریلیون مترمکعب
گاز طبیعی (حضور در
مرکز ثقل بیضی
نفت و گاز جهان)

نگاه آمریکا برای کنترل ایران

۱- اقدام در شرق ایران

- (۱) آمریکا، پاکستان و افغانستان را بهانه‌ای برای حضور دائم خود در شرق ایران قرار داده و در آن مستقر شد.
- (۲) آمریکا با حضور در افغانستان و پاکستان قدرت کنترلی خود را بر روی کشورهای قدرتمندی چون روسیه، چین، هند و ایران افزایش داده است.
- (۳) آمریکا در تلاش است تا با انعقاد **پیمان ۲۵ ساله** با دو کشور افغانستان و پاکستان، موانع موجود برای ایجاد پایگاه‌های نظامی خود در شرق ایران را برطرف نماید.
- (۴) شرایط ایران در منطقه شرق کشور به گونه‌ای است که آسیب‌پذیری‌های آن در مقایسه با غرب شدیدتر بوده و با توجه به راهبردی که دموکرات‌ها در مورد ایران به کار گرفته‌اند و بر اجرای آن تأکید دارند (**استحاله از درون و فشار از بیرون**)، به نظر می‌رسد شرایط لازم در منطقه شرق کشور به منظور تشدید عصبیت‌های قومی - نژادی بیشتر است.

۲- اقدام در غرب ایران

ترکیه همپیمان استراتژیک آمریکا است. اما آمریکا برای ادامه حضور در عراق با مشکل جدی مواجه است. این مشکل به طور عمده ناشی از قدرت شیعه در عراق، مخالفت اکراد با اهل سنت عراق و نفوذ ایران در عراق است و آمریکا برای خروج از بن بست عراق توافق نامه امنیتی بغداد - واشنگتن را به تصویب رسانید که حاوی نکات جالب توجهی است.

- استقرار در ۴۰۰ نقطه (پایگاه) در عراق
- تردد آزاد هواپیماها و خودروهای آمریکایی
- آزادی عمل نیروهای آمریکایی در عراق بدون انجام بازرسی
- ایجاد سامانه مخابراتی اختصاصی
- آزادی جابجائی های محموله های پستی آمریکا در عراق

۳- اقدام در جنوب ایران

حضور مداوم قدرت دریایی آمریکا در منطقه دریایی جنوب

(1) استفاده از پایگاه‌های نظامی آمریکا در جزایر کشورهای جنوبی

(2) افزایش نیروهای تفنگدار دریایی

(3) اعزام زیردریایی‌های اتمی به آب‌های جنوبی ایران

(4) برپایی رزمایش‌های مشترک نظامی

نگاه آمریکا برای کنترل ایران

۴- اقدام در شمال ایران

- (1) تقویت حضور نیروهای اطلاعاتی آمریکا در کشورهای شمالی
- (2) احداث پایگاه‌های نظامی در کشورهای همسایه
- (3) ایجاد شرکت‌های پوششی نفتی در شمال ایران
- (4) اعزام مستشاران نظامی آمریکایی
- (5) انعقاد قراردادهای نظامی

تغییرات استراتژی آمریکا در مواجهه با ایران

دیدگاه های اوباما در مورد ایران

- واکنش شدید نسبت به هسته‌ای شدن ایران (حتی از طریق نظامی)
- افزایش فشارهای تبلیغاتی علیه ج.ا.ا
- مخالفت شدید با افزایش تحرک نظامی ایران در خاورمیانه
- تمرکز بر روی مباحث هسته‌ای و حقوق بشر علیه ایران
- حمایت شدید از امنیت اسرائیل در مقابل ایران

راهبرد اوباما سه ستونی است

۱- اعمال تنبیه‌های فراگیر

۲- ارایه مشوق‌های قابل اجرا

۳- پیشنهاد گفتگوی مستقیم

اقدامات دمکرات‌ها

- ۱- اجرای سیاست مهار**
- ۲- تشدید تحریم‌های اقتصادی**
- ۳- تشدید برنامه‌های تبلیغاتی علیه ایران**
- ۴- معرفی ایران به عنوان ناقض حقوق بشر**
- ۵- تشدید تحرکات وسیع به منظور برهم زدن روابط ایران با همسایگانش**
- ۶- انتساب اقدامات تروریستی در جهان به ایران**
- ۷- افزایش بودجه‌های چندین میلیون دلاری برای سرنگونی ایران**
- ۹- مخالفت با حضور ایران در مجامع بین‌الملل**
- ۱۰- حمایت از اپوزیسیون و تشدید اقدامات به منظور ایجاد بحران در داخل**

اهم نیازمندی‌های خبری و اطلاعاتی آمریکا از ایران

۱- تسلیحات هسته‌ای

۲- قدرت دفاعی ایران

۳- روند حفاظت از تأسیسات هسته‌ای

۴- میزان حمایت مردمی از نظام

۵- پاسخ احتمالی ایران

۶- بررسی توان روحی و روانی قوای مسلح ایران

۷- راهکارهای شکست حمایت مردمی و قوای مسلح ایران

شناخت بحران ها

تعریف بحران :

الف- تعاریف عمومی:

✓ بحران بنا به اعتبار مفهوم کلمه، به مرحله پیچیده‌ای که یک کارویک رویداد از آن عبور کرده و خارج شدن از آن مشکل است اطلاق می‌شود

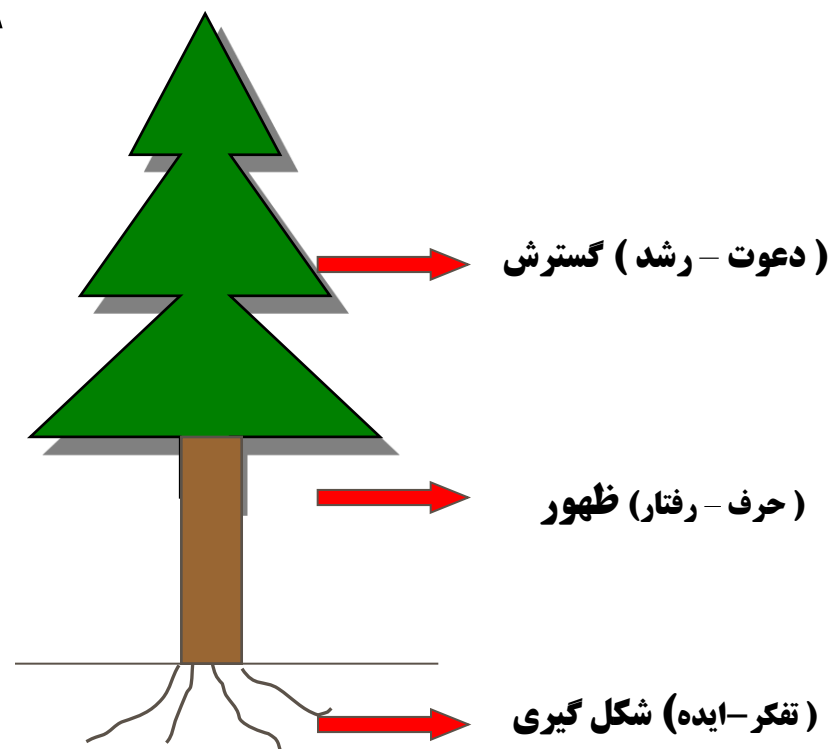
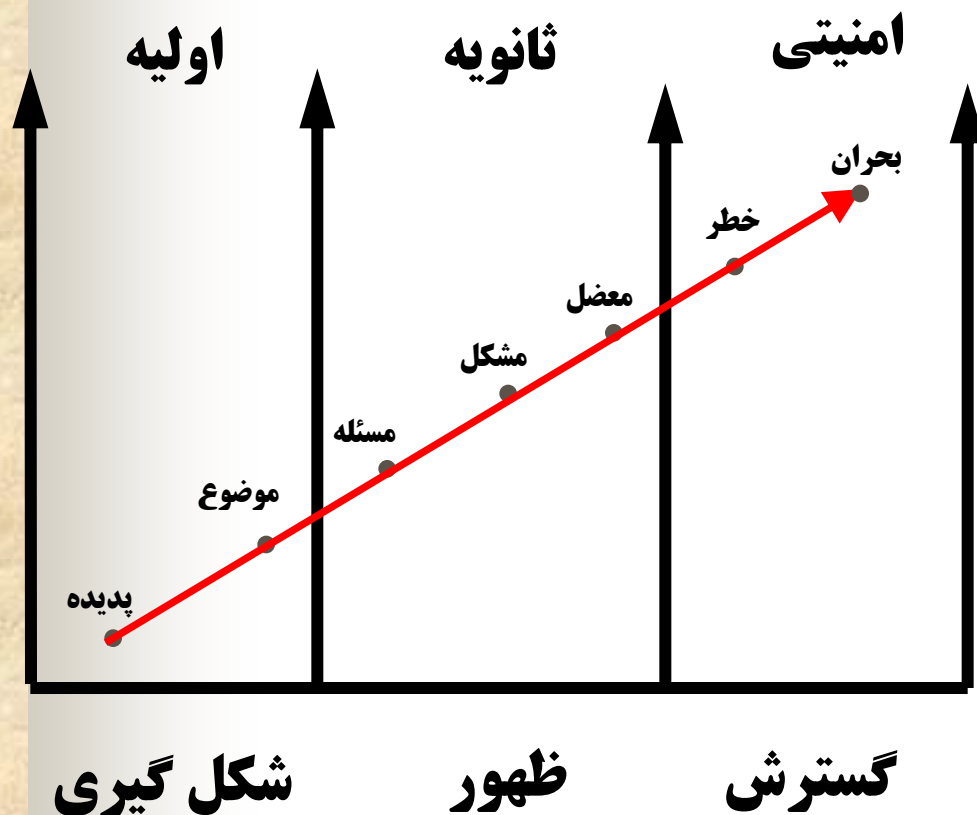
✓ آنچه که «در اثر وقوع ناگهانی و غیرمنتظره حادثه و یا اتفاقی بوجود می‌آید که توجه فوری به منظور اخذ تصمیم فوری ضروری است» بحران نامیده می‌شود.

ب- تعاریف امنیتی

✓ اقدام و یا مجموعه اقدامات سازمان یافته‌ای که با فراهم شدن فرصتهای خطرناک در حوزه آسیب‌پذیرها و یا تهدیدات و یا هر دوی آنها، منافع امنیت ملی را با چالشی جدی مواجه سازد و در اوج خود منجر به براندازی نظام حاکم گردد.

✓ در حوزه نیروهای مسلح بحران ، نشأت گرفته از تهدیدات و آسیب‌پذیریهای است که توان رزمی نیروهای مسلح را هدف قرار داده است و تعادل نظام فرماندهی را بر هم زده و فرصت تصمیم‌گیری را محدود ساخته باشد

مسیر شکل گیری بحران

بحران

دخالت پنهان کشور خارجی ضعف هیئت حاکمه

ایجاد نارضایتی

سیاسی اقتصادی اجتماعی و فرهنگی

بی ثباتی در جامعه

آسیب عدم توجه هیئت حاکمه

تهدید

دخالت آشکار مستقیم
یا غیر مستقیم کشور خارجی

بحران اجتماعی

عدم مهار بحران

مهار بحران

ثبات حکومت

انقلاب، کودتا، شورش و ...

براندازی و تغییر نظام
حاکم

انواع بحرانها

✓ بحران مشروعیت

✓ بحران توزیع

✓ بحران نفوذ

✓ بحران هویت

✓ بحران مشارکت

حوزه های بحران :

۱- بحران های درون سازمانی

۲- بحران های ملی

۳- بحران های منطقه ای

۴- بحران های بین المللی

دلایل ایجاد بحران – حوزه داخلی :

- ✓ گسترش دامنه مناقشه بین نخبگان تصمیم ساز.
- ✓ تشدید فعالیتهای جناحی و سیاسی در بین تصمیم گیران عالی کشور.
- ✓ ضعف دستگاههای اجرائی کشور در حفظ یکپارچگی کشور.
- ✓ تشدید اقدامات براندازی توسط گروهها و احزاب سیاسی.
- ✓ تشدید اقدامات خرابکاری توسط ناراضیان حکومتی و احزاب سیاسی مخالف.
- ✓ بروز گسست و اختلافات در میان سازمانهای اطلاعاتی.
- ✓ بروز شکافهای شدید طبقاتی در جامعه.
- ✓ رشد و توسعه اعتراضات صنفی و تبدیل آن به اقدامات سیاسی.
- ✓ نشت اطلاعات و شکاف در حفاظت از اطلاعات.
- ✓ گسترش موارد ناامنی در داخل از جمله سرقت سلاح، دزدی، قتل و ...
- ✓ ترویج تفکرات سکولاریستی با هدف حذف ایدئولوژی اسلامی نظام و ناکارآمدی تئوری حکومت دینی .

دلایل ایجاد بحران – حوزه خارجی

- **ضعف در دستگاههای سیاست خارجی کشور.**
- **عدم وجود وفاق استراتژیک در تعیین سیاستهای راهبردی خارجی بین مسئولین**
- **ترویج تفکر ضدامنیتی بودن ایران در مجامع بین الملل.**
- **حضور نظامی کشورهای قدرتمند پیرامون ایران.**
- **تحولات ناشی از تحرکات نظامی آمریکا در منطقه.**
- **وجود سلاحهای اتمی در کشورهای همسایه.**
- **وجود مشکلات و اختلافات مرزی با همسایگان.**

آشنایی با اصول و مبانی پدافند غیرعامل

تعریف پدافند غیر عامل:

به مجموعه اقداماتی اطلاق می گردد که مستلزم به کارگیری جنگ افزار نبوده و با اجرای آن می توان از وارد شدن خسارات مالی و تجهیزات و تأسیسات حیاتی و حساس نظامی و غیرنظامی و تلفات انسانی جلوگیری نموده و یا میزان این خسارات و تلفات را به حداقل ممکن کاهش داد.

به بیان ساده تر:

دفاع مستقیم مخصوص زمان جنگ آن هم بوسیله افراد آموزش دیده نظامی و با کمک وسایلی مثل اسلحه و موشک و تانک و هواپیما است.

اما دفاع غیرعامل یا غیرنظامی شامل همه افراد جامعه می شود. این نوع دفاع در هر زمانی و تحت هر شرایطی قابل اجراست. دفاع غیرعامل تنها مربوط به شرایط و زمان جنگ سخت نیست بلکه در همه اشکال جنگی مورد استفاده است.

پس به مجموعه اقداماتی که انجام می دهیم تا خسارات مادی و معنوی وارده به جامعه (تلفات جانی تجهیزات و ساختمانها و...) کاهش یابد دفاع غیر عامل (پدافند غیرعامل) گفته می شود.

جایگاه پدافند غیر عامل در اسلام

- ۱- اشاره قرآن کریم به حضرت داوود (ع) برای ساخت زره جهت در امان ماندن از آسیب جنگ با کفار
- ۲- عملکرد حضرت رسول مکرم اسلام (ص) در جنگ احد و کندن گودال پیرامون شهر مدینه در جنگ خندق.
- ۳- تاکید حضرت علی (ع) در نامه ۱۲ نهج البلاغه: قرار گاه های خود را در دامنه کوه ها و یا در کنار رودها احداث کنید زیرا در برابر تهاجم دشمن شما را حفاظت می کند.

طبق آمار رسمی دولت ایران ، طی ۸ سال دوران دفاع مقدس ۲۱۳ هزار نفر شهید، ۳۳۵ هزار نفر معلول، ۴۰ هزار نفر اسیر و ۱ هزار میلیارد دلار خسارت به کشور ایران وارد شده است.

تاریخچه بدافند غیرعامل در ایران:

سرزمین گسترده ایران باستان به علت وضعیت جغرافیایی که میان دو جلگه آباد بین‌النهرین و پنجاب سند قرار گرفته بود، همچون پلی بوده که طوایف مهاجم به طرف شرق یا غرب ، مجبور می‌شده‌اند از آن عبور کنند. وضعیت جغرافیایی و محیط ناامن، ایرانیان را وادار نمود تا به منظور در امان بودن از حمله متجاوزین، خانه‌های مسکونی خود را

به شکل دژ کوچکی بسازند، بنابراین به هر گوشه این سرزمین نگاه کنید، قلعه، برج و بارو، ارگ، کهندژ، دربند، خندق و دروازه از ناامنی محیط زندگی و توجه و تدبیر آگاهانه ایرانیان به ملاحظات دفاعی و امنیتی حمایت دارد.

قدمت تاریخی ساخت بناهای حصاردار در ایران با طرح‌ها و نقشه‌های گوناگون به حدود سه هزار سال پیش می‌رسد. تصویر زیر مربوط به ارگ ایران نمونه‌ای از این گونه بناهای تاریخی از قلعه‌های باستانی به جا مانده در راستای اقدامات اقوام ایران برای پدافند غیرعامل است.

از جمله این گونه آثار موجود می توان به قلعه بلوار آباد در شهرستان خوی، قلعه حسنلو در ارومیه، تورنگ در گرگان، تپه حصار دامغان، نوشیجان تپه بین همدان و ملایر و قلعه فلک افلاک در خرم آباد اشاره نمود.

تصویر زیر مربوط به قلعه فلک افلاک در خرم آباد است

تاریخچه و سیر مراحل تشکیل سازمان پدافند غیر عامل در کشور

قبل از انقلاب سازمانی با عنوان سازمان دفاع غیرنظامی وجود داشت که سه دسته ماموریت برای آن تعریف شده بود:

- ماموریت اول: هدایت، کنترل و پشتیبانی از مردم حین حوادث و بلایای طبیعی است.
- ماموریت دوم: کمک امداد و نجات در حوادث
- ماموریت سوم: کاهش آسیب پذیری های کشور در برابر تهدیدات خارجی بوده است.

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، این سازمان منحل شد و ماموریت های آن ابتدا به بسیج واگذار گردید.

بعد از مدتی وظایف تعریف شده بین گروه ها و سازمان های مختلف دست به دست شد در مقطعی به سازمان مدیریت و برنامه ریزی واگذار و بعد از دو سال موضوع به شورای عالی امنیت ملی محول شد.

در نتیجه بر اساس فرمان رهبر معظم انقلاب سازمان پدافند غیرعامل کشور زیر نظر ستاد کل نیروهای مسلح تشکیل شد. عمده اهداف کلانی که دنبال می نماید کاهش آسیب پذیری زیر ساخت های کشور در برابر تهدیدات خارجی و افزایش پایداری ملی و در واقع تولید بازدارندگی برای کشور است .

اهداف ساده پدافند غیرعامل

۱- حفظ تمامیت ارضی و امنیت ملی و استقلال کشور

۲- حفظ جان انسان ها

۳- افزایش روحیه مقاومت مردم و حفظ توان دفاعی کشور در زمان تهاجم دشمن

۴- تأمین نیازهای حیاتی جامعه در زمان بحران

۵- جلوگیری از تخریب و آسیب تأسیسات و تجهیزات حیاتی و حساس کشور

۶- صرفه جویی در هزینه های تسلیحاتی و نیروی انسانی

اهداف کلان:

۱- ایمنی سازی مراکز حیاتی، حساس و مهم

۲- توسعه کمی و کیفی نیروی انسانی متخصص

۳- ارتقاء قابلیت بقاء و حفظ کشور در شرایط بحران

۴- افزایش آستانه مقاومت ملی و تقویت مولفه های مقاومت

برخی از اصول پدافند غیرعامل

۱- استتار Camouflage

۲- اختفاء Concealment

۳- پوشش Cover

۴- فریب Deception

۵- تفرقه و پراکندگی Separation & Dispersion

۶- مقاوم سازی و استحکامات Hardening

۷- اعلام خبر Early Warning

استتار:

فن و هنر استفاده از وسایل طبیعی یا مصنوعی ، برای پوشاندن تجهیزات و تأسیسات از دیده بانی، تجسس و عکسبرداری دشمن است، مفهوم کلی استتار هم‌رنگ و هم‌شکل کردن تأسیسات، تجهیزات و نیروها با محیط اطراف می باشد. لازم به ذکر است که تنها مانع از کشف و دیده شدن تجهیزات و امکانات به وسیله دشمن می شود اما در مقابل حملات نظامی آسیب پذیر می باشند.

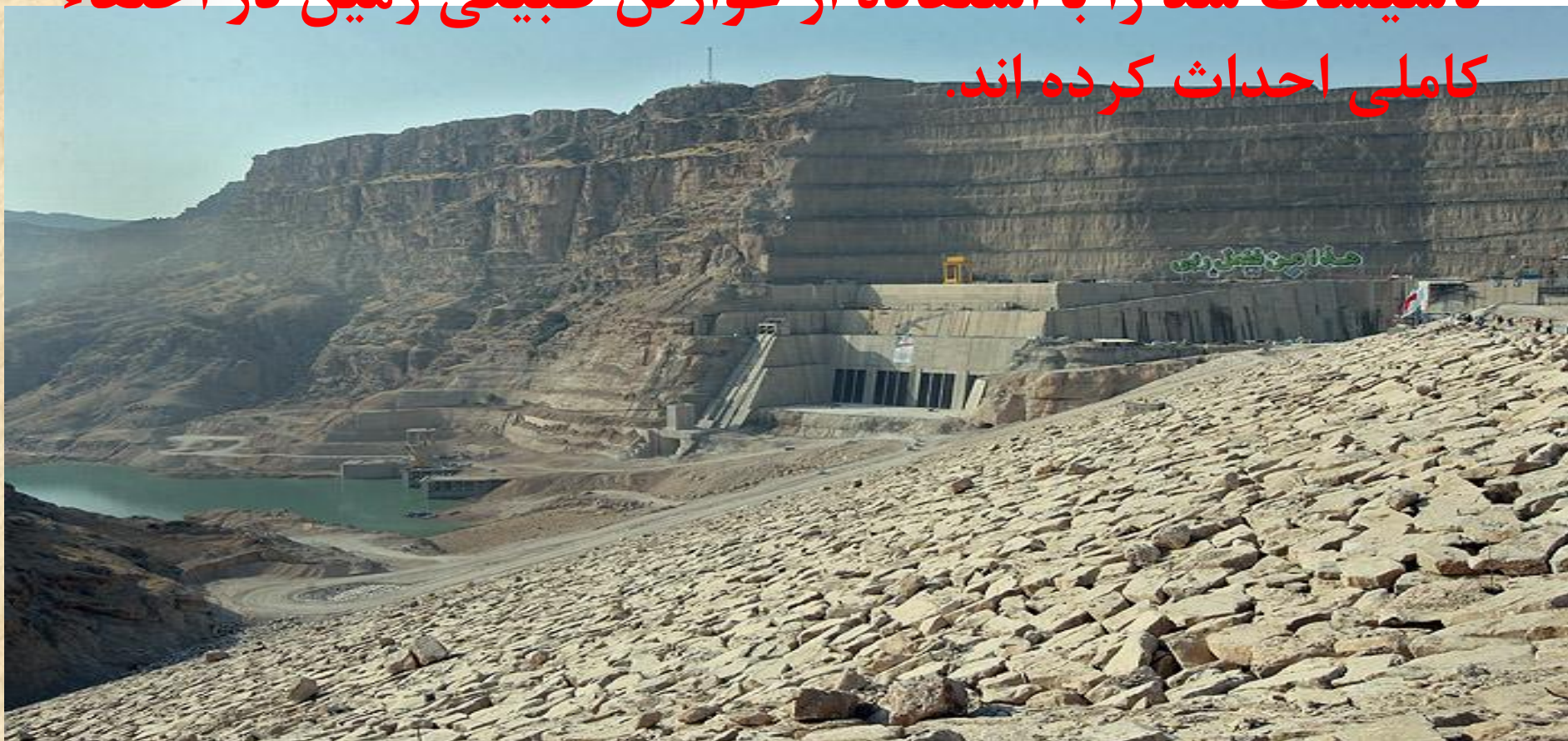

همان طور که اشاره شد؛ استتار امکان کشف یا شناسایی نیروها، تجهیزات و تأسیسات و فعالیت ها را تقلیل می دهد. تصویر زیر نمایی از یک سد را نشان می دهد که به خوبی از عوارض طبیعی زمین در احداث تأسیسات خود استفاده نموده است .

اختفاء: یعنی پنهان نمودن؛ استفاده صحیح از عوارض طبیعی و مصنوعی زمین به گونه ای که امکانات و تجهیزات، تاسیسات و نفرات را در برابر دید و تیر دشمن حفاظت می نماید. به طور اصطلاحی گفته می شود. اختفاء مناسب موجب حفاظت مجموعه امکانات نفرات و ... از دید و تیر دشمن می شود.

تاسیسات سد را با استفاده از عوارض طبیعی زمین در اختفاء کاملی احداث کرده اند.

پوشش :

پوشش های استتاری بسته به نوع کاربرد در ابعاد و اشکال متفاوتی تولید می شوند. ایجاد پوشش یک اقدام موقتی است که با افزایش تهدید ادامه می یابد. با این عمل تاسیسات و تجهیزات و مراکز فعالیت از دید دشمن پنهان گردیده است. پوشش می تواند توسط دود، بخار آب با غلظت زیاد یا توسط بالن و بادکنک ایجاد شود.

نمونه ای از پوشش طبیعی و موقت مه سنگین برای نفوذ به تاسیسات کاربرد دارد.

پوشش توسط بخار آب

پوشش توسط پرده دود

پرده دود با توجه به شرایط ایجاد می گردد. معمولاً یا به وسیله مهمات دود انگیز و یا به وسیله آتش سوزی مصنوعی به وجود می آید.

با استفاده از این پوشش، تاسیسات و تجهیزات و مراکز فعالیت حتی از دید خلبان یا حساسه‌های بمب‌ها و موشک‌ها پنهان گردیده و هدف‌گیری حتی توسط بمب‌های لیزری مختل می‌شود.

فریب

کلیه اقدامات طراحی شده حيله گرایانه ای است که موجب گمراهی و غفلت دشمن در نیل به اطلاعات و محاسبه و برآورد صحیح از توان کمی و کیفی طرف مقابل گردیده و او را در تشخیص هدف و هدفگیری با شک و تردید مواجه نماید. فریب، انحراف ذهن دشمن از اهداف حقیقی و مهم به سمت اهداف کاذب و کم اهمیت می باشد.

به ظاهر در این منطقه مشغول احداث سد می باشند، که ممکن است اقدامی فریبنده باشد.

رعایت استتار، اختفاء، پوشش در اهداف

در صورت رعایت استتار، اختفاء و پوشش، اهداف حقیقی در عملیات فریب فواید و نتایج مشروحه زیر حاصل می شود:

۱- انحراف دشمن از اهداف حقیقی به سمت اهداف کاذب.

۲- تحمیل هزینه بیشتر به دشمن.

۳- بیشتر نشان دادن توان خودی و تضعیف روحیه دشمن.

۴- تقلیل صدمات و خسارات، تجهیزات، تاسیسات و تلفات نیرویی

۵- غافلگیر نمودن دشمن و سلب ابتکار عمل از وی.

۷- حفظ توان خودی جهت ادامه فعالیت،

۸- افزایش آستانه مقاومت و استمرار عملیات و خدمات.

پراکندگی در تأسیسات و امکانات:

گسترش، باز و پخش نمودن و تمرکز
زدایی نیروها، تجهیزات، تأسیسات یا
فعالیت های خودی به منظور تقلیل
آسیب پذیری آنها در مقابل عملیات
دشمن به طوری که مجموعه ای از آنها
هدف واحدی را تشکیل ندهند.

تفرقه و جابجایی:

جداسازی، گسترش افراد، تجهیزات و فعالیت های خودی از محل استقرار اصلی به محل دیگر به منظور تقلیل آسیب پذیری، کاهش خسارات و تلفات می باشد. مانند انتقال مراکز، تأسیسات حیاتی و حساس، (هواپیماهای مسافربری به فرودگاه های دورتر از برد سلاح دشمن) یا انتقال تجهیزات حساس قابل حمل از محل اصلی به محل موقتی که دارای شرایط امن تری می باشد.

مکان یابی :

یکی از اقدامات اساسی و عمده پدافند غیرعامل، انتخاب محل مناسب می باشد و تا آنجا که ممکن است از ایجاد تأسیسات حیاتی و حساس در دشت های مسطح یا نسبتاً هموار اجتناب کرد. زیرا تأسیسات احداث شده در چنین محل هایی را نمی توان از دید دشمن مخفی نگاه داشت و آسیب پذیری آن را در برابر تهدیدات افزایش می دهد. ایجاد تأسیسات حیاتی و حساس در کنار بزرگراه ها، جاده های اصلی، کنار سواحل دریا، رودخانه ها و نزدیکی مرزها موجب سهولت شناسایی و هدف یابی آسان آنها توسط دشمن می گردد.

مکان یابی برای احداث سد با نگاه پدافند غیرعامل

نمای در حال احداث از یک سد در منطقه مناسب کوهستانی

عدم رعایت اصول پدافند غیرعامل در تاسیسات

تاسیساتی که در منطقه باز قرار داشته و به راحتی دشمن می تواند آن را شناسایی و منهدم نماید.

رعایت اصول پدافند غیرعامل در تاسیس سد الزامی است.

نمایی از یک سد در منطقه کوهستانی ، تأسیسات آن با استفاده از عوارض طبیعت و با رعایت اصول پدافند غیرعامل به گونه ای احداث شده است که فرصت عملیات را تا حدودی از دشمن می گیرد.

سؤالات اساسی پدافند غیرعامل در امر مدیریت مراکز و تأسیسات

مسئولین و مدیران سطح عالی و میانی، ستادهای اجرایی مراکز و تأسیسات حیاتی، حساس و مهم برای موفقیت در امر مدیریتی و استمرار خدمات رسانی در حوزه مأموریتی خود و ارتقاء آستانه مقاومت مجموعه در برابر تهدیدات و حملات احتمالی دشمن لازم است قبل از گرفتار شدن، به چند سؤال اساسی پاسخ مناسب بدهند.

سؤالات مدیریتی پدافند غیرعامل

- ۱- تلاش کنیم اقدامات ما به وسیله دشمن دیده نشود.
- ۲- اگر دیده شد به گونه ای عمل شود که مورد شناسایی قرار نگیرد.
- ۳- اگر مورد شناسایی قرار گرفت، کمترین آسیب متوجه مجموعه شود.
- ۴- به گونه ای امکانات را ببینیم که اگر آسیبی دیده شد بتوانیم سریع آن را جبران نموده تا وقفه ای در اجرای مأموریت پیش نیاید.
- ۵- در صورت وقوع شرایط تحمیلی بتوانیم آن را مدیریت نموده و به حیات خود ادامه دهیم.

منویات مقام معظم رهبری در باب اهمیت پدافند غیرعامل

فرازهایی از بیانات مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا

- ۱- این موضوع را قبلاً هم ابلاغ کرده ام و الان هم تأکید می کنم که تدابیر کارساز در این پدافند غیرعامل را عملی کنید.
- ۲- تنها راه مقابله با تهدیدها این است که وضعیت داخلی به گونه ای ساماندهی شود که دشمن از پیروزی خود مطمئن نباشد و زمینه را برای ماجراجویی فراهم نبیند.
- ۳- ندانستن اینکه دشمن چه در سر دارد و چه می خواهد بکند، غفلی است که ممکن است ما را از امکان برخورد و امکان دفاع محروم کند. پدافند غیرعامل باید مانند شعله ای بلند شود.
- ۴- تهدید را کاملاً جدی بگیرید، یعنی به هیچ وجه در محاسبات خودتان از جدیت تهدید پایین نیایید ، منتها تهدید جدی معنایش حتمی نیست ، هیچ حتمیتی وجود ندارد.
- ۵- دفاع جزئی از هویت یک ملت زنده است، هر ملتی که نتواند از خود دفاع بکند زنده نیست.
- ۶- استکبار جهانی بداند که این ملت، فولاد آبدیده است، زن و مرد این کشور این مرز و بوم... در کوره های حوادث آبدیده شده اند. برای خودشان یک رسالت قائلند، رسالت پاسداری از اسلام و پرچم برافراشته شده اسلام در این سرزمین.

مقام معظم رهبری در ارتباط با ساماندهی و ایجاد یک هماهنگی و ضمانت اجرایی تصمیمات در ارتباط با پدافند غیرعامل موارد زیر را تاکید فرموده اند:

- * تشکیل کمیته دائمی پدافند غیرعامل به منظور هماهنگ سازی، سیاستگذاری، کنترل، نظارت و تصویب طرح ها و پروژه های عمرانی کشور در ستاد کل نیروهای مسلح.
- * تاکید بر شناسایی مراکز درجه یک و حیاتی کشور در طرح های پدافندی.
- * اولویت بندی اماکن و موضوعات بر اساس اهمیت و کاربرد آنان در طرح.
- * داشتن نگاه اجرایی و میدانی در موضوعات بر اساس اهمیت و کاربرد آنان در طرح.
- * به نتیجه رساندن طرح های پدافند غیرعامل در ارتباط با مسئولین اجرایی کشور.
- * تاکید بر داشتن طرح پدافند غیرعامل برای کلیه پروژه ها و تاسیسات کشور.
- * تاکید بر پیگیری کمیته دائمی و نظارت بر اجرای طرحهای پدافند غیرعامل دستگاه های اجرایی کشور.
- * تاکید بر روحیه بسیجی در اجرای پروژه ها.
- * در اولویت بالا قرار داشتن مسئله پدافند غیرعامل کشور.
- * استفاده از نعمت های خداداد (عوارض طبیعی موجود و ...)

سیاست های نظام

در مورد پدافند غیرعامل

مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام در حوزه پدافند غیرعامل

۱- رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل از قبیل انتخاب عرصه ایمن، پراکنده سازی یا تجمع حسب مورد، حساسیت زدایی، اختفاء، استتار، فریب دشمن و ایمن سازی نسبت به مراکز جمعیتی و حائز اهمیت بویژه در طرحهای آمایش سرزمینی و طرحهای توسعه آینده کشور.

۲- طبقه بندی مراکز، اماکن و تأسیسات حائز اهمیت به حیاتی، حساس و مهم و تجدید نظر در این طبقه بندی در صورت لزوم

۳- تهیه و اجرای طرحهای پدافند غیرعامل (بارعایت اصل هزینه- فایده) در مورد مراکز، اماکن و تأسیسات حائز اهمیت نظامی و غیرنظامی موجود و در دست اجراء براساس اولویت بندی و امکانات حداکثر تا پایان برنامه ششم و تأمین اعتبار مورد نیاز توسط دولت.

۴- تهیه طرح جامع پدافند غیرعامل در برابر سلاحهای غیرمتعارف نظیر هسته ای، میکروبی و شیمیایی

۵- دویاچند منظوره کردن برخی از تأسیسات و شبکه های ارتباطی و مواصلاتی در جهت بهره گیری پدافندی از آنها بویژه در مناطق مرزی و حساس کشور.

۶- فرهنگ سازی و آموزش عمومی در زمینه بکار گیری اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در بخش دولتی و غیر دولتی، پیش بینی آموزشهای متناسب در سطح عمومی و عالی و توسعه تحقیقات در زمینه پدافند غیرعامل.

۷- رعایت طبقه بندی اطلاعات طرح های پدافند غیرعامل.

۸- ممانعت از ایجاد تأسیسات پر خطر در مراکز جمعیتی و خروج این گونه تأسیسات از شهرها و پیش بینی تمهیدات ایمنی برای آن دسته از تأسیساتی که وجود آنها الزامی است و ممانعت از ایجاد مراکز جمعیتی در کنار تأسیسات پر خطر یا تعریف حریم آنها.

۹- حمایت لازم از توسعه فناوری و صنایع مرتبط با پدافند غیرعامل با تأکید بر طراحی و تولید داخلی

۱۰- اصول و ضوابط مقابله با تهدیدات نرم افزاری و الکترونیکی و سایر تهدیدات جدید دشمن به منظور حفظ و صیانت شبکه های اطلاع رسانی، مخابراتی و رایانه ای

۱۱- تعیین یا ایجاد نهادی در دولت برای تدوین، طراحی، برنامه ریزی و تهیه ضوابط، استانداردها و آیین نامه های پدافند غیرعامل و پیشنهاد به مراجع ذیصلاح برای تصویب و نظارت بر اعمال آنها

۱۲- پیش بینی ساز و کار لازم برای تهیه طرح های مشترک ایمن سازی و ایجاد هماهنگی در سایر طرحها و برنامه ها و مدیریت نهادهای مسئول در دو حوزه پدافند غیرعامل و حوادث غیرمترقبه در جهت هم افزایی و کاهش هزینه ها.

ویژگی های جنگ های نسل چهارم

آسیب های مطرح شده در جهان امروز با توجه به پیشرفت علم و فناوری در هر حوزه ای و گستره آسیب و اثرگذاری بر حوزه های دیگر تعریف می شود.

امروزه در برابر تهدیدات جدید باید دفاع جدید متناسب با همان تهدید را داشته باشیم. بنابراین با شناخت تهدید و ظرفیت های خود می توانیم راهبردهای خاصی برای مقابله با تهدید داشته باشیم که این همان توسعه مفاهیم و ادبیات پدافند غیرعامل است.

شناسایی ماهیت و جنس تهدید و همچنین شناخت حوزه های تهدید و بررسی محیط داخل و خارجی، می تواند ما را در حوزه های جدید به سوی پایداری ملی و کاهش آسیب پذیری هدایت کند.

قدرت نرم

اولین مطلبی که در شرایط کنونی درگیری های منافع طلبانه مطرح است استفاده از قدرت نرم می باشد.

قدرت نرم یعنی واداشتن دیگران به خواستن آنچه شما می خواهید، به بیانی مردم را مجبور به انجام کاری نکرده، بلکه به همکاری خوانده می شوند.

تأکید قدرت نرم بر جذب توانایی های دیگران به نفع خود می باشد، تلاش می کند توانایی دیگران را در اولویت یکم در راستای کسب منافع خود یا گروه وابسته به خود جذب کند.

قدرت نرم، همان توانایی جذب افراد است، و جذابیت نیز غالباً منحصر به رضایت می شود. قدرت نرم در قالب واژه های رفتاری برای مخاطبان جذابیت ایجاد می کند.

ردیف	مهمترین شاخص-های ایرانی عناصر فرهنگی قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران به ترتیب اولویت ماحصل کار تحقیقاتی
۱	سرزمین و نام ایرانی
۲	زبان و ادبیات پارسی
۳	همیاری و وحدت ملی در شرایط مختلف
۴	دادگری و بیدادستیزی تاریخی
۵	تاریخ کهن (پیشینه تاریخی) و جاذبه‌های فرهنگی
۶	کمک‌های بلاعوض و بشردوستانه
۷	دانشمندان و اسطوره-های بسیار
۸	همزیستی مسالمت-آمیز مذاهب، قومیت‌ها و نژادهای مختلف
۹	سازگاری و مدارا در شرایط مختلف
۱۰	میهمان-نوازی و جذب مهاجرین خارجی

ردیف	مهمترین شاخص-های اسلامی - شیعی عناصر فرهنگی قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران به ترتیب اولویت ماحصل کار تحقیقاتی
۱	رهبری و ولایت مطلقه فقیه
۲	انتظار ظهور و فرهنگ عاشورا
۳	جهاد، مقاومت و پایداری
۴	روحیه خودباوری، اعتماد به نفس، وحدت و تعاون
۵	فرهنگ ایثار، شهادت و حق محوری
۶	اسلام مبتنی بر قرآن و مودت اهل بیت
۷	مردم سالاری دینی
۸	روحیه معنویت، تعبد و توحید
۹	نهادینه شدن فرهنگ بسیجی
۱۰	روحیه ولایت-پذیری مردم

روش اجرای قدرت نرم علیه ایران

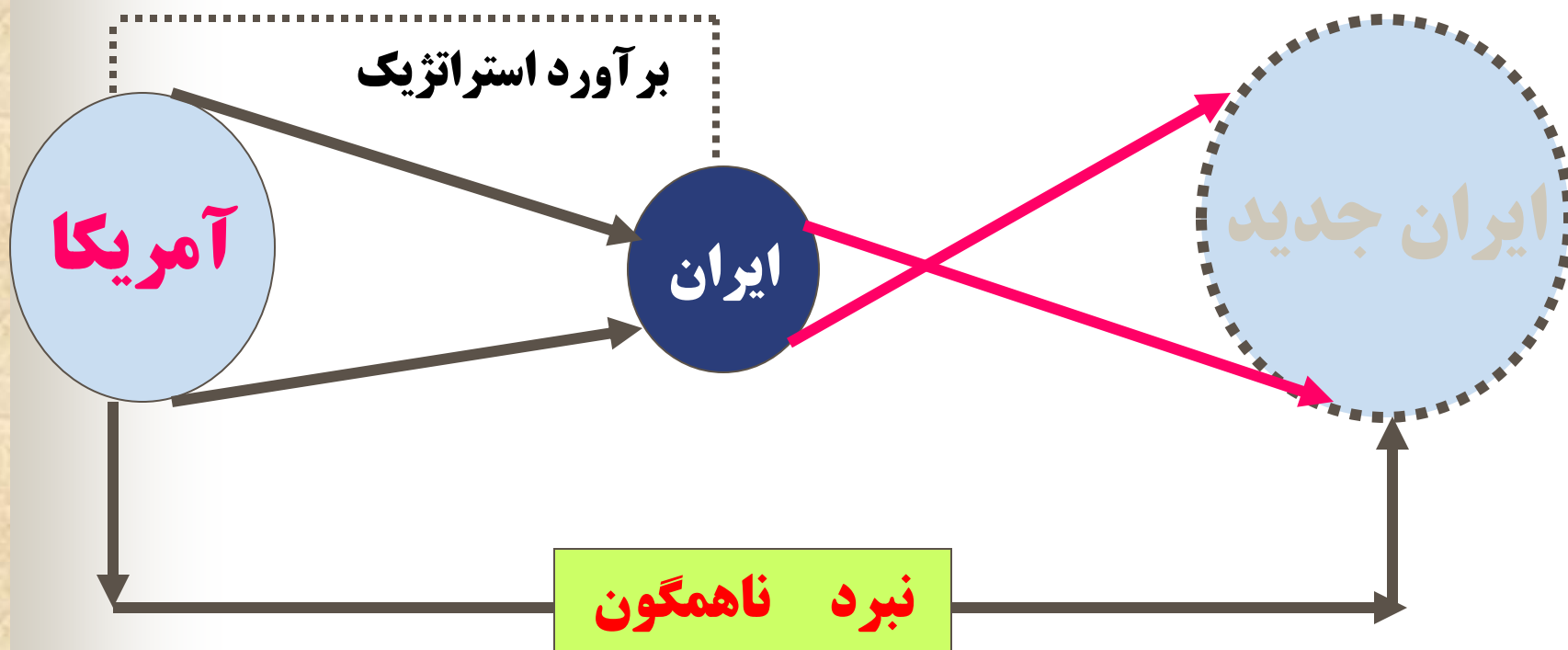
۱- داخلی :

- تمرکز بر گروه‌های سیاسی
- تشدید تبلیغات جناحی در ایران
- مخدوش جلوه دادن چهره مسئولین نظام
- حمله‌های فرهنگی
- تحریم و تبلیغ آثار تحریم
- گسترش شدید جنگ روانی از طریق اقدامات رسانه‌ای
- تمرکز بر محیط دانشگاهی و آموزشی

روش اجرای قدرت نرم علیه ایران

۲- خارجی :

جلب نظر مجامع بین‌المللی

قدرت نرم آمریکا علیه ایران:

راهبرد آمریکا علیه ایران، راهبرد مهار جنگ سرد به سبک شوروی سابق است. برای اولین بار در کمیته‌ی موسوم به کمیته خطر که مرکب از صاحب‌نظران نظامی و اطلاعاتی آمریکا بوده، رقم خورد. مصوبات این کمیته به شرح زیر است:

(1) تضعیف بنیه اقتصادی از طریق پایین نگه داشتن قیمت نفت

(2) به هدر دادن منابع مادی این کشور.

(3) تغییر نگرش مردم از طریق جنگ رسانه‌ای

(4) جذب نخبگان کشور

(5) مهار قدرت نرم و نفوذ ایدئولوژیک شوروی در کشورهای جهان سوم

فرمایشات فرماندهی معظم کل قوا در بررسی مقایسه تطبیقی حرکت آمریکا در شوروی و ایران

اینها در چند مورد اشتباه کردند: اشتباه اولشان این است که آقای خاتمی، گورباچف نیست. اشتباه دومشان این است که اسلام، کمونیست نیست. اشتباه سومشان این است که نظام مردمی جمهوری اسلامی، نظام دیکتاتوری پرولتاریا نیست. اشتباه چهارمشان این است که ایران یک پارچه، شوروی متشکل از سرزمینهای به هم سنجاق شده نیست. اشتباه پنجمشان این است که نقش بی بدیل رهبری دینی و معنوی در ایران، شوخی نیست.

راهکارهای افزایش قدرت نرم در کلام رهبری:

بهترین مولفه‌های تنظیم راهبردها، فرمایشات فرماندهی معظم کل قوا مدظله‌العالی است که به بخش‌هایی از آنها اشاره می‌شود:

الف) ایمان و ارزش‌های اسلامی:

ایمان‌تان را حفظ و تقویت کنید. تعهد و تعبد اسلامی‌تان را روز به روز بیشتر کنید.

ب) استفاده از استعدادها:

ما متکی به جسم‌ها نیستیم، متکی به اراده‌ها، ایمان‌ها، به دل‌های پر از عشق و محبت، بر ذهن‌ها و مغزهای فعال، بر استفاده از علم و پیشرفت‌هایی که در اختیار ماست، هستیم.

راهکارهای افزایش قدرت نرم در کلام رهبری: (ادامه)

ج (حفظ آمادگی

(۱) آمادگی باید به گونه‌ای باشد که گویا فردا جنگ خواهد بود. دائم بیدار باشند....

(۲) در این سه جهت (دین و اخلاق، استقلال و کارآیی) بازسازی و حرکت کنید.

د (برنامه‌ریزی مدیریتی:

در جهت سازمان، هم پرنشاط و فعال و هم کارآمد و واقعا رزمنده، هم درستکار و امین باشید. دو چیز هم را باید توأم کرد:

اول – تدبیر

دوم – تحرکت در عمل و سرعت در کار

راه کارهای افزایش قدرت نرم در کلام رهبری: (ادامه)

هـ) تجهیزات

نوآوری کنید. سازماندهی را تقویت کنید و در کنار ساختن ابزارهای کارآمد، انسان‌های ماهر بسازید.

و) دانش و آموزش:

(۱) جمهوری اسلامی ایران باید دارای مردمان دانشمند، فرزندان و دارای نگاه با معرفت و شناخت نسبت به همه‌ی مسائل جامعه، بلکه همه‌ی مسائل آفرینش باشد.

(۲) از دانش حداکثر استفاده را بکنید. علم کلید حل همه مشکلات است.

قدرت سخت

قدرت سخت عبارت است از فشارهای نظامی و اقتصادی ملموس برای وادار کردن دیگران به تغییر موضع و تسلیم شدن در برابر اراده خود. (حریف مقابل)

قدرت سخت می تواند برآیند تشویق و تهدید باشد به اصطلاح سیاسیون استفاده از هویج و چماق می باشد. قدرت نرم و سخت هر دو از جنبه های توانایی دستیابی فرد به مقصود خود با تأثیر گذاری بر رفتار دیگران هستند. وجه تمایز بین قدرت نرم و سخت در ماهیت رفتار و هم در قبال مشاهده بودن منابع است.

جنگ نرم

جنگ نرم در برابر جنگ سخت است و در حقیقت شامل هرگونه اقدام روانی و تبلیغات رسانه ای می شود که جامعه هدف یا گروه هدف را نشانه می گیرد و بدون درگیری نظامی و گشوده شدن آتش رقیب را به انفعال یا شکست وا می دارد. جنگ روانی، جنگ رایانه ای، جنگ اینترنتی، براندازی نرم، راه اندازی شبکه های رادیویی و تلویزیونی و شبکه سازی از اشکال جنگ نرم هستند. **دو گروه در این جنگ مورد هدف قرار می گیرند: مردمان کشور هدف و نخبگان کشور هدف.**

در این جنگ سعی می شود که پروسه ملت سازی، نخبه سازی، فرهنگ سازی و مذهب سازی به ترتیب اجرا گردد.

جنگ روانی

جنگ روانی همان جنگ کلمه و عقیده است، که به صورت مخفی، آشکار، شفاهی یا کتبی انجام می شود. اساساً جنگ روانی سلاحی است که خود انسان و عقل او را هدف گرفته است. از یک جریان ارتباطی که در آن دو طرف، انسان هستند و هر یک به عنوان حریف دیگری سعی می کند بر افکار عواطف و تمایلات حریف خود غلبه کرده و او را در برابر اراده خود تسلیم نماید. جنگ روانی مجموعه ای از اقدامات روانی - تبلیغاتی است که کشور یا گروهی برای اثرگذاری و نفوذ بر عقیده و رفتار دولت ها و مردم بایشتیبانی ابزارهای سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و نظامی اهداف خود را پیش می برد.

در جنگ روانی از چهار مولفه اثرگذار استفاده می کنند که عبارت است از: فشارهای اقتصادی، سیاسی، نظامی، فرهنگی و اجتماعی.

عملیات روانی

عملیات روانی شاخه ای از جنگ روانی است که به منظور تأثیر یا حصول تغییر در برداشت ها، عقاید و احساسات فرد یا گروه معین در جهت پشتیبانی از اهداف و منافع کشور به کار می رود.

همانطور که قبلاً اشاره شد عملیات روانی اساساً سلاحی است که به انسان و عقل او توجه دارد و هرگاه امکان برقراری ارتباط عاطفی با مخاطب را داشته باشد می تواند به اعماق آن نفوذ کند تا در نتیجه آن اهداف نهفته در ورای این عملیات تأمین گردد.

تفاوت قدرت نرم و عملیات روانی

عملیات روانی

۱- روشن است (دشمن مشخص است)

۲- در زمان کوتاه‌تری انجام می‌شود

۳- بیشتر در آستانه جنگ ظاهر می‌شود

۴- بلافاصله بعد از اجرای قدرت نرم
افزاری نمود می‌یابد

قدرت نرم

۱- کاملاً پیچیده و ابهام برانگیز است

۲- برای اجرا نیازمند زمان طولانی است

۳- مقدمه اجرای عملیات روانی است

۴- بدون ایجاد حساسیت انجام می‌شود

اهداف عملیات روانی

الف- بی اعتبار نمودن رهبران کشرهبران کشور موردنظر

ب- بزرگ نمودن نقاط ضعف حکومت و نظام

ت- منحرف نمودن احساسات ملی مردم، جهت سلب پشتیبانی از حکومت

ث- ایجاد اختلال در منافع و مصالح مردم

ج- ایجاد اختلال بین مردم و جناح ها

چ- ایجاد شکاف در بین مردم و مدیران

ح- تقویت گروه ها و سازمان های مخالف و وادار نمودن آنان به مقاومت و فشار بر سران کشور

خ- ایجاد شکاف و اختلاف بین کشور هدف و هم پیمانان منطقه ای او

د- بی اعتبار نمودن فرماندهان نظامی کشور مورد نظر

ذ- منحرف نمودن احساسات ملی مردم، در جهت سلب پشتیبانی از نیروها

ر- بزرگ نمودن نقاط ضعف نیروهای مسلح

ز- بزرگ نمودن گروه های شورشی و مخرب

ژ- حمایت معنوی از گروه های در گیر داخلی مسلح

س- افشای فعالیت های نیروهای مسلح

ص- ایجاد جو عدم اطمینان در مورد جنگ افزار و تجهیزات در بین مردم و فرماندهان نظامی

ض- القای شک و تردید به فرماندهان نظامی در زمینه غیر مشروع و غیر عادلانه بودن اقداماتشان

ط- حفظ روحیه نیروی مسلح خودی و آماده نگه داشتن آنان

ظ- کاهش آثار نظامی کشور هدف از بهره برداری از تمام آسیب پذیری های روحی و روانی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی آن کشور

اهداف جنگ روانی آمریکا علیه ایران از دیدگاه مقام معظم رهبری، به شرح زیر:

الف- مرعوب کردن مسئولان و نخبگان

ب- تضعیف اراده عمومی

ج- سست کردن و حذف مردم و مسئولان

چ- تضعیف اعتماد به نفس مردم

خ- کاهش میزان مشارکت مردم

ح- دامن زدن به اختلافات قومی، مذهبی، سیاسیو صنفی

ص- ترساندن همسایگان جنوبی

ض- القای حاکمیت دوگانه در ایران

ط- از بین بردن شخصیت و هویت تاریخی مردم ایران

ظ- القی یأس و ناامیدی در مردم ایران

س- تلفیق مکرر مطالب غیر واقعی برای تغییر درک مردم از واقعیات جامعه

آمریکا در آستانه حمله به عراق، ۸۰ میلیون نسخه اعلامیه تبلیغاتی در آن کشور توزیع کرد. اقدام اصلی آمریکا در عراق بعد از حمله اول به آن کشور یعنی بین سال های ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۳ شروع شد. در این دوران آمریکا با بهره گیری از قدرت نرم افزاری مقدمه موفقیت های خود را برای تأثیرگذاری عملیاتی روانی برنامه ریزی کرد.

جنگ روانی	عملیات روانی	جنگ نرم	قدرت نرم	شرح
کوتاه مدت	میان مدت	طولانی مدت	طولانی مدت	مدت زمان
خیلی سریع	سریع - آرام	سریع	آرام	شدت
کاملاً مشخص	مشخص - نامشخص	متشخص	نامشخص	دشمن
کاملاً روشن	روشن	پیچیده	پیچیده و مبهم	شکل
زمان جنگ	آستانه جنگ	آستانه جنگ	زمان صلح	زمان
رسانه‌ای - ارتباطی	رسانه‌ای - ارتباطی	رسانه‌ای - ارتباطی	رسانه‌ای - ارتباطی	ابزار
پایان عملیات براندازی	اوج عملیات براندازی	آغاز عملیات براندازی	مرز ورود به مرحله براندازی	مقدمه عملیات براندازی

بدون شک پدافند غیرعامل می‌تواند ابزار بسیار مناسب و مطلوبی در تقابل با جنگ نرم باشد که در این راستا آماده-سازی پناهگاه‌های پدافند غیرعامل از اولویت‌های اساسی محسوب می‌شود. مهمترین پناهگاه‌ها عبارتند از: روزنامه‌ها (شفاف سازی اوضاع غبارآلود و اطلاع رسانی)، فضای سایبر و مجازی (شفاف سازی و ارسال کمک‌های مردمی از طریق مجازی)، بسیج (نیروی کمک رسان به مجروحین)، مساجد (محل تمرین ایمان و اخلاص و تقویت اجتماع مردم)، صدا و سیما (کمک رسانی فرهنگی وسیع و همه جانبه)، حوزه و دانشگاه (تولید فکر و کشف روش‌های مبارزه با فتنه و تبیین شرایط)، مدرسه (آماده سازی فکری جوانان) و احزاب (سازماندهی رسمی مردم حول دیدگاهی خاص برای هماهنگ سازی افکار همسو).

پدافند غیرعامل بستری مناسب است برای مقابله با دشمن و دفاع در مقابل هرگونه تجاوز و آماده سازی روانی جامعه برای ناکام سازی دشمن در تهاجم به اسلام، مسلمان و کشور. عمده انطباق-پذیری پدافند غیرعامل، در فضای عملیات روانی و جنگ نرم قابلیت تعریف پیدا می‌نماید. به عبارت بهتر پدافند غیرعامل با استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی دین و جامعه برای تقابل با تهدیدات دشمن و جلوگیری از پذیرش شکست و ضعف در میان اسلام و مسلمانان در کاهش اثرات جنگ نرم ایفای نقش می‌نماید.

جنگ سایبری

برای تفهیم جنگ سایبری ابتدا باید فضای سایبری و عناصر آن را ادراک نماییم؛ جنگ سایبر به معنای تهاجم بر عناصر سایبری بیان شده است و اصطلاحاً به مفهوم استفاده دفاعی یا تهاجمی از اطلاعاتی با هدف به مخاطره انداختن عناصر اطلاعاتی دشمن در یک فضای سایبری است.

چنین عملیاتی به طور مشخص با اهداف نظامی، سیاسی، فرهنگی و... انجام می پذیرد.

کاربری جنگ سایبری

جنگ سایبری به مفهوم استفاده از تکنیک های نفوذگری به رایانه های دشمن مقابل با هوشیاری کامل و جلوگیری از اقدامات مشابه دشمن به رایانه های خودی، برای حمله به زیرساخت های کلان دشمن، در عین حفاظت از زیرساخت های اطلاعاتی و کلان خودی است.

تهدیدات جنگ سایبری می تواند دامنگیر بخش های مختلف خصوصی و دولتی در هر کشور شود. سرقت اطلاعات راهبردی، اقتصادی، نظامی و.... و یا تخریب و از کاراندازی سرویس ها و خدمات عمومی یا خصوصی می تواند نمونه ای از نتایج جنگ سایبری باشد.

نمونه هایی از جنگ سایبری در جهان

۱- در سال ۱۹۹۷ ببرهای تامیل با ارسال پرتراکم نامه های الکترونیکی، سیستم سفارتخانه های سریلانکا را مختل نمودند.

۲- در جنگ کوزوو و یروس هایی از چین، روسیه و یوگسلاوی سابق شبکه نیروی هوایی آمریکا را مورد حمله قرار دادند.

۳- در سال ۱۹۹۸ شبکه ارتش هند مورد حمله نفوذگران اینترنتی قرار گرفت.

۴- نیروهای روسی به کمک تصاویر ماهواره ای و نیز رهگیری نامه های الکترونیکی، جوهر دودایف، رهبر جنگجویان چچنی را تعقیب و در خانه ای در روستای دورافتاده ردیابی و با پرتاب دقیق موشک او را از پای در آوردند.

۴- در سال ۱۹۹۹ سارقان انفورماتیکی بارها به پرونده های پایگاه هوایی آمریکا در تگزاس دستبرد زدند.

روش ها و ابزار جنگ سایبری

جنگ سایبری شامل حملات عمدی و خصمانه بر علیه زیرساخت های اطلاعاتی دشمن از جمله سیستم ها و شبکه های رایانه ای یا پایگاه های داده رایانه ای و با هدف کاهش کارایی یا ناتوان سازی دشمن در عین جلوگیری از اقدامات مشابه از سوی دشمن می باشد.

ماهیت جنگ سایبری شامل حملات، روش ها و ابزارهای می باشد که به بعضی از آنها اشاره می شود.

۱- از کار انداختن کل سیستم رایانه ای

۲- خاموش شدن پی در پی سیستم

۳- پیدایش اشکالات تصادفی در اطلاعات

۴- سرقت گسترده و وسیع اطلاعات

۵- سرقت از خدمات ارایه شده (مانند تماس تلفنی بدون پرداخت وجه)

۶- استراق سمع غیرقانونی از سیستم و جمع آوری اطلاعات طبقه بندی شده

۷- وادار نمودن پیام های نادرست

۸- دسترسی به اطلاعات و داده ها به منظور اخاذی کردن

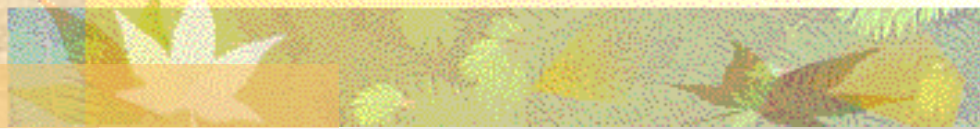
ابزارهای جنگ سایبری

در کلیه جنگ ها یگان عمل کننده با استفاده از تسلیحات یگانی طراحی روش جنگیدن می کند و با تاکتیک خاص خود وارد صحنه نبرد می شوند؛ اما در جنگ های سایبری تاکتیک در تولید سلاح نهفته است و در هر نوع سلاحی که توسط برنامه نویس رایانه ای تولید می شود تاکتیک لازم و مناسب در آن پیش بینی می شود مانند ویروس، کرم، اسب تروا....

نکته مهم اینکه در جنگ سایبری، فرد نفوذکننده یا به اصطلاح فنی هکر می تواند حسب شرایط موجود و نیز ابزار در دسترس اعم از نرم افزارهای هکری، سخت افزارهای جاسوسی و... برنامه سرقت یا نفوذ اطلاعاتی خود را به سیستم یا شبکه رایانه ای هدف طرح ریزی و اجرا نماید.

والسلام عليكم و رحمه الله و بركاته

اللهم عَجِّلْ لِرَؤُوسِكَ الْفَرَجَ

